

**KRESBA JAKO
DIAGNOSTICKÝ
NÁSTROJ**

OSNOVA LEKCE

- I. Teoretická východiska
- II. Dělení metod
- III. Děti a dospělí
- IV. Pravidla práce s kresbou
- V. Metody a techniky

TEORETICKÉ ÚVAHY

- Kdy začal kreslit člověk? Kdy začíná kreslit dítě?
- Je kresba původnější/primárnější než slovní projev nebo obráceně?
- Rozdíl mezi výtvarným, terapeutickým a psychodiagnostickým využitím kresby (různé cíle)
- Co všechno lze vyčíst/ diagnostikovat z kresby?
- Omezení nebo nevýhody kresby jako diagnostického nástroje.

1. Motorické schopnosti

2. Vývojovou úroveň

3. Dílčí kognitivní schopnosti

4. Osobnost (projektivní testy, formální náležitosti spontánního projevu)

5. Vztahy

6. Kreativitu

**CO MŮŽEME
KRESBOU
DIAGNOSTIKOVAT?**

DĚTI X DOSPĚLÍ

DÍTĚ

- Pro děti je kresba primární – tedy „královská diagnostická metoda“ dětského diagnostika spolu s HROU
- Vývoj kresby dítěte do cca 12 let. Pak dítě přestává kreslit spontánně a vývoj kresby se zastavuje.
- Vývoj: můžeme testovat IQ, ale pozor...
- Osobnost: dynamika v kresbě, nutno brát v potaz vývojovou úroveň
- Nutné inquiry.

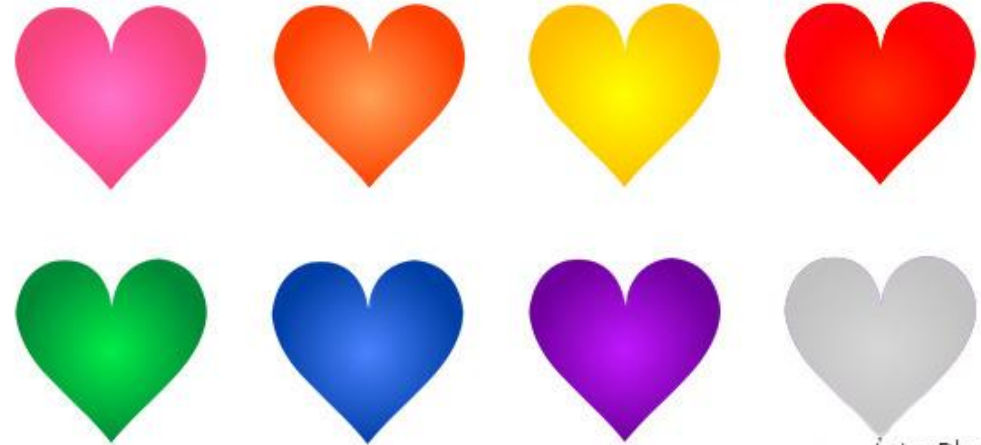
DOSPĚLÝ

- Nekreslí spontánně, ostych, obavy, sebehodnocení
- Kromě umělců...
- Stabilní psychické vlastnosti – nejde testovat IQ
- Osobnost
- Tvořivost

PRAVIDLA PRÁCE DIAGNOSTIKA

- Různé fáze: zadání – hodnocení – interpretace
 - Nutná inquiry téměř vždy
 - Standardizace – různá úroveň u různých metod (Vývoj x Osobnost)
 - Pozor na neověřené metody: barvy, hemisféry, psychoanalytické symboly...
-
- Kdo může pracovat s kresebnou diagnostikou?

TEST: BARVY VYPOVÍ, JAK MILUJETE

ÁstroPlus.cz

METODY KRESEBNÉ DIAGNOSTIKY A JEJICH POPIS

**VÝVOJ KRESBY
OSOBNOST
VZTAHY
DÍLČÍ
SCHOPNOSTI
KREATIVITA**

VÝVOJ KRESBY

Vývoj kresby jako takové:

Jednotlivá stádia,

Kdy: motorika, realismus, transparentnost?

Jaký první tvar?

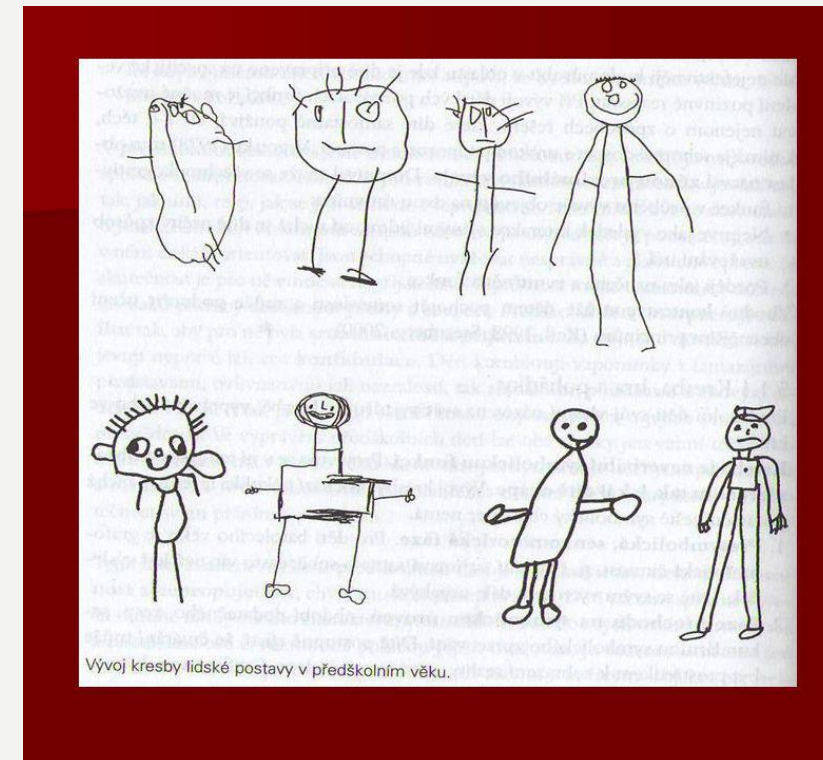
Vývoj kresby postavy:

Existují normy

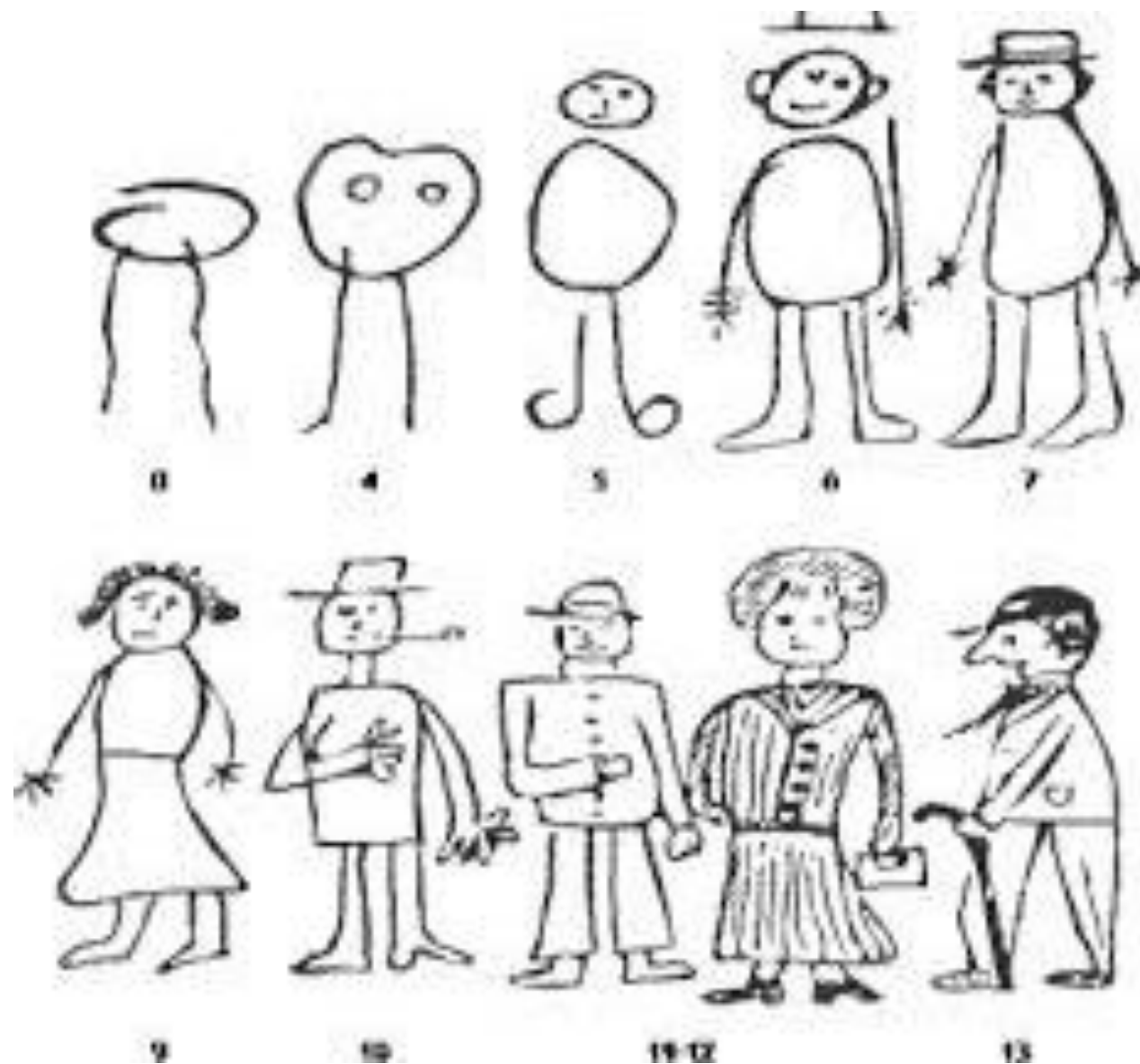
Test Goodenoughové

Jak staré dítě?

Formální a obsahové skóre

VÝVOJ POSTAVY I.

ZKOUŠKA KRESBY LIDSKÉ POSTAVY (GOODENOUGH, HARRIS, 1926)

- Česká modifikace: Štruma, Vágnerová, 1982
- Celkem 35 položek – rozlišení na formální a obsahové skóre
- Vývojová úroveň, děti 3,5 – 11 let
- **Otázky:**
- Co
- Co značí rozdíl mezi jednotlivými skóry?
- Jaký typ dětí?

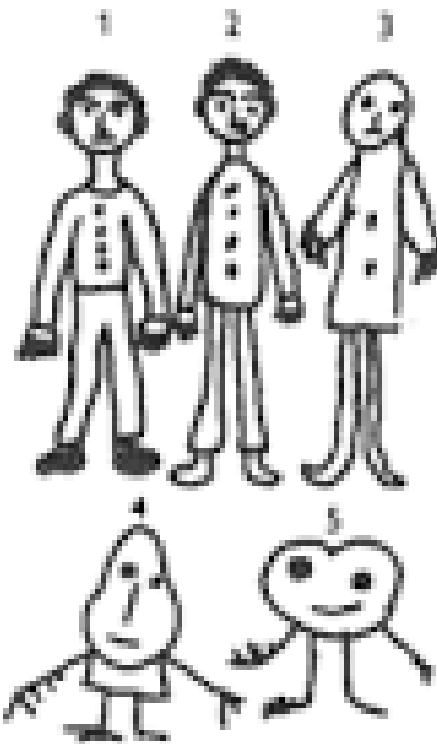
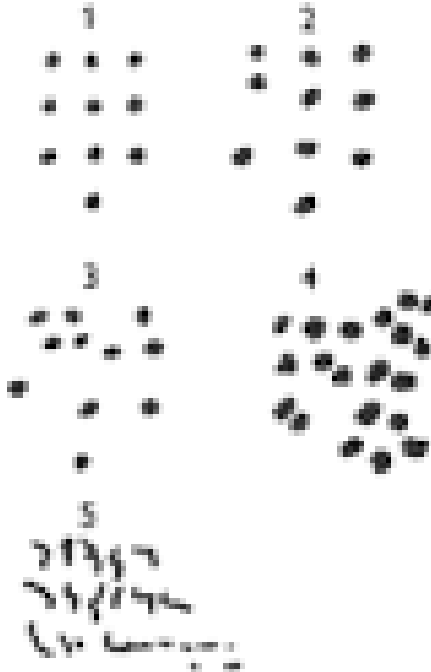
1. Oči	Oči jsou dvoudimenzionální, je vyznačená panenka.	
2. Nos	Nos – jakýkoli způsob znázornění.	
3. Nos	Nos je dvoudimenzionální.	
4. Ústa	Ústa jsou dvoudimenzionální.	
5. Vlasy	Vlasy – jakýkoli způsob znázornění.	
6. Krk	Krk – jakýkoli způsob znázornění.	
7. Krk	Krk je dvoudimenzionální a má přiměřené proporce (nesmí být stejně široký jako trup).	
8. Trup	Trup je dvoudimenzionální.	
9. Trup	Proporce trupu – výška je větší než šířka.	 <small>nezdařené varianty</small>
10. Paže	Obě paže jsou dvoudimenzionální.	
11. Paže	Proporce paží – délka je větší než šířka (lze hodnotit, jen pokud jsou paže zobrazeny dvěma čarami).	 <small>nezdařené varia</small>
12. Paže	Paže jsou připojeny k trupu.	
13. Paže	Paže jsou připojeny k trupu ve správném místě.	 <small>nezdařené varia</small>
14. Ruce	Ruce jsou oddělené od paží.	
15. Prsty	Prsty – jakýkoli způsob znázornění.	
16. Prsty	Prsty ve správném počtu.	
17. Nohy	Nohy jsou dvoudimenzionální.	

ORIENTAČNÍ GRAFICKÝ TEST ŠKOLNÍ ZRALOSTI

Modifikace dle Jiráska:

Verbální část

Grafická část

 <p>1 2 3</p> <p>4 5</p>	<p>1 Eva je dcera.</p> <p>2 Eva je dcera</p> <p>3 Eva je matka</p> <p>4 Edlelelelele</p> <p>5 = = = = =</p>	 <p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>4</p> <p>5</p>
--	---	---

a

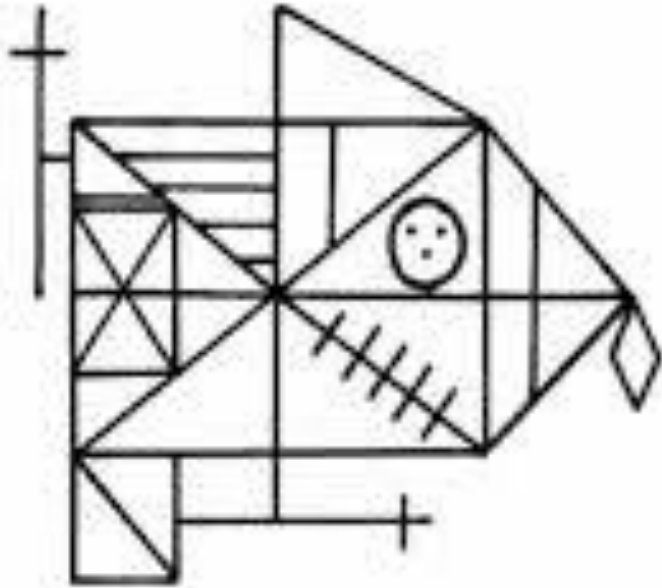
b

c

TEST TVARŮ (MATĚJČEK- DÍLČÍ SCHOPNOSTI)

REY OSTERRIETHOVA KOMPLEXNÍ FIGURA

- Jakou dílčí schopnost byste měřili touto metodou?

VZTAHY V POSTAVĚ

Nakresli Vaši rodinu...

Nakresli rodinu, jak něco dělá...

Kresba rodiny

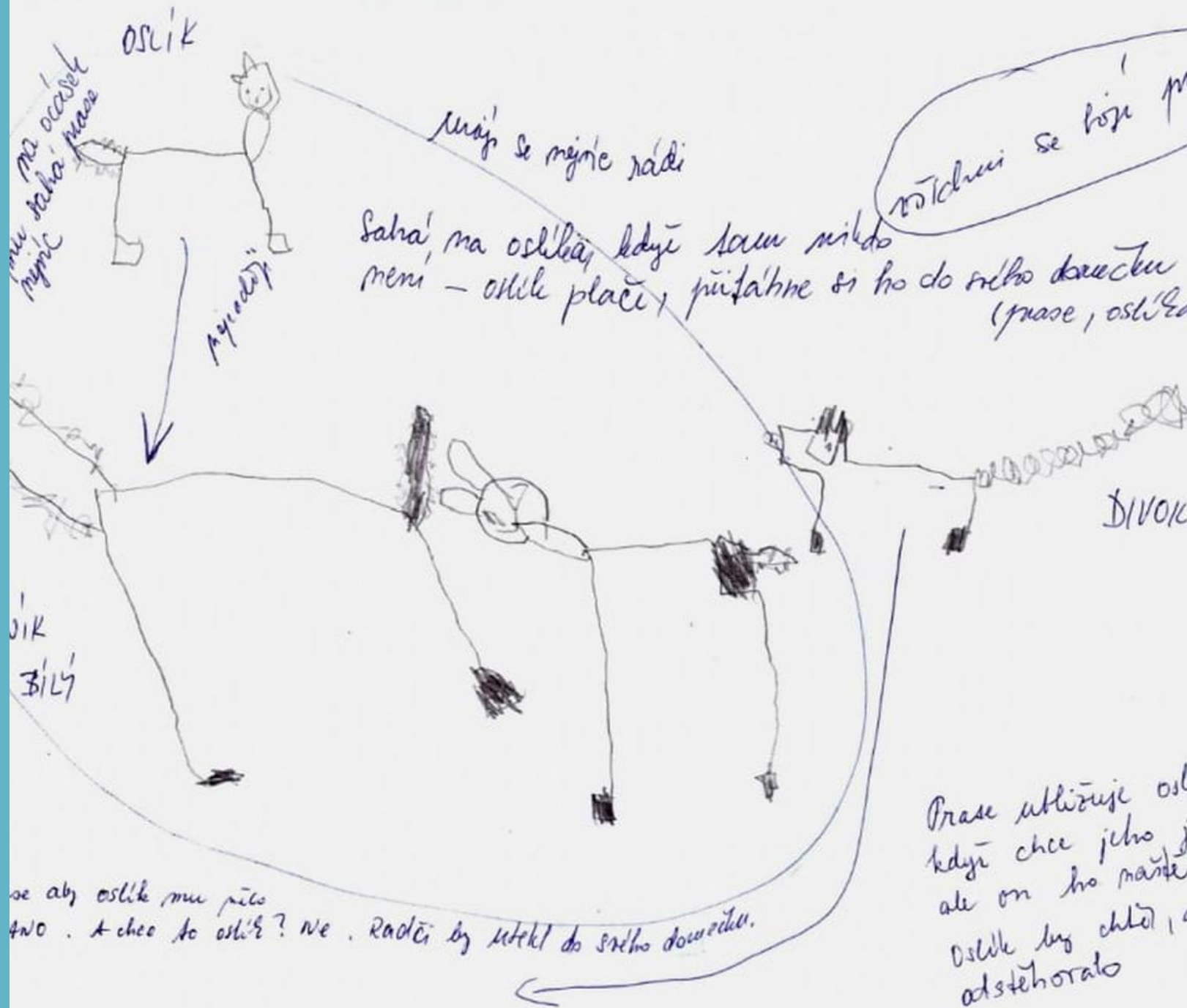
Kinetická kresba rodiny

Důležité je sledovat, jak se k sobě postavy „mají“

- Pozice
- Velikost
- Izolovanost x propojenost
- Blízkost, vzdálenost

KRESBA ZAČAROVANÉ RODINY (MATĚJČEK, STROBACHOV Á)

TESTY OSOBNOSTI: PROJEKTIVNÍ KRESBA POSTAVY

Metody:

Draw a Person Test (DAP), Machoverová (1949):
nakreslit úplné postavy muže a ženy

Figure Drawing Test (FDT), autorem je H. J. Baltrusch,
přináší informace o obrazu osobnosti, tělovém schématu
vyšetřované osoby a jejích neurotických konfliktech

Kresba postavy (Altmann) - obecně

Předpokládáme mechanismus PROJEKCE... co to je?

Pro dospívající a dospělé

Co sledujeme:

- velikost, umístění, čáry, mazání, opravy, process
- nápadnosti
- detaily: typické znaky
 - Velké ruce x chybí ruce...
 - Chybí oči...
 - Cení zuby...

ZNEUŽÍVANÉ DĚTI, DĚTI OHROŽENÉ

NEFIGURÁLNÍ

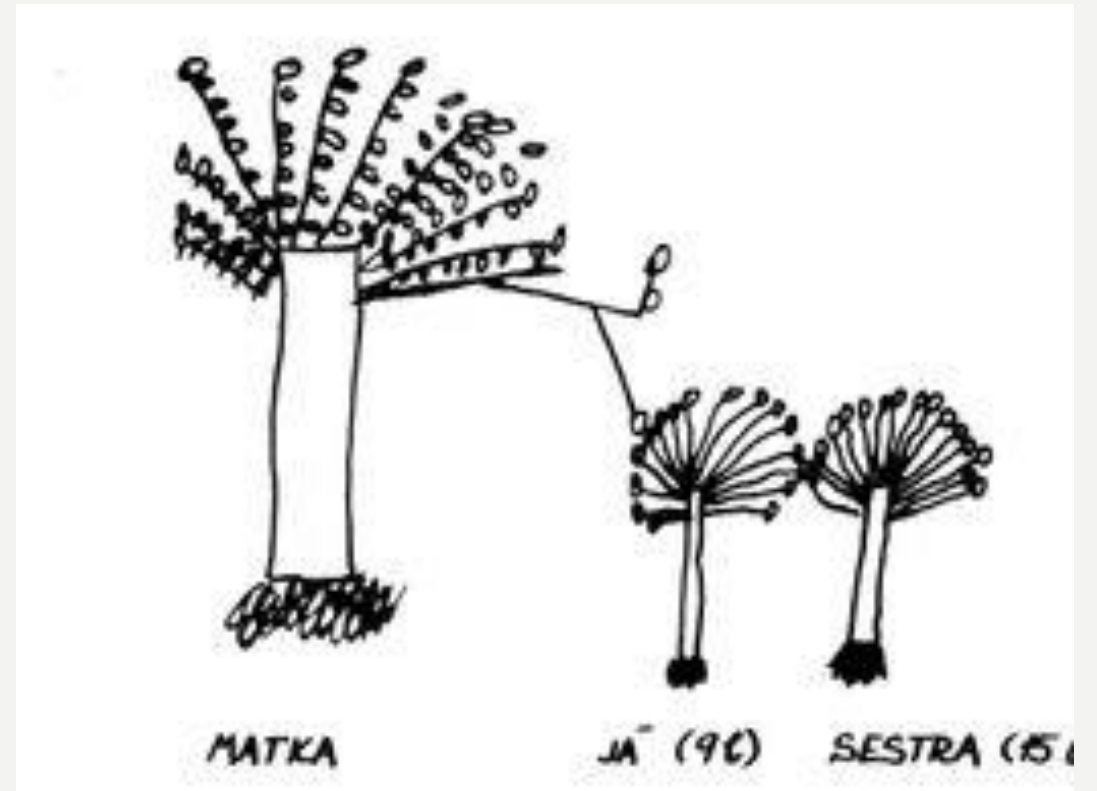
- Test stromu
- A další:
- Hvězdy a vlny
- Čára života

KRESBY

I.

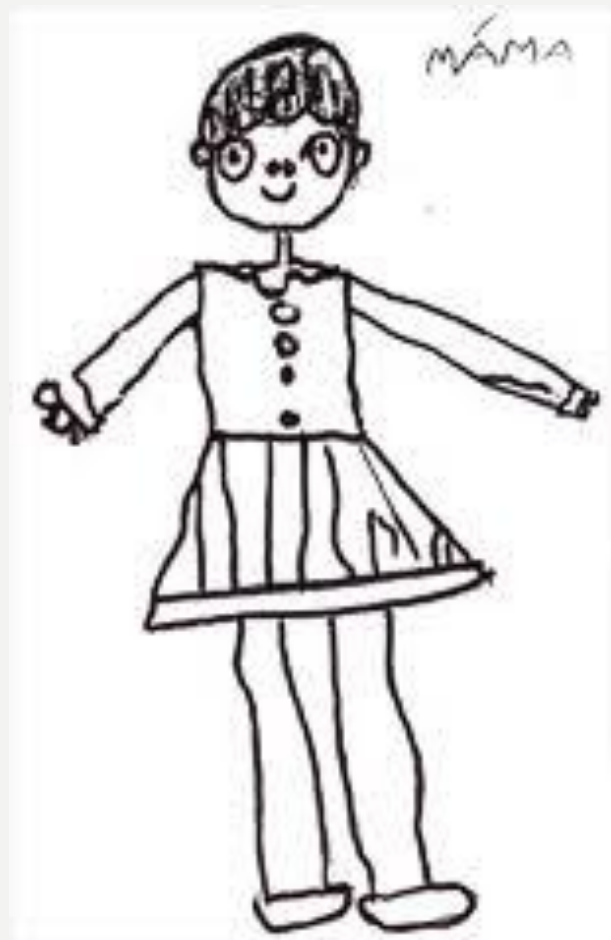

II.

KRESBY II.

III.

IV.

TEST HVĚZD A VLN

SROVNEJTE

KRESBY

LITERATURA

DAVIDO:

COGNET:

